

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále jen OSS).

Fondy OSS představují majetkové fondy, finanční a peněžní fondy, zvláštní fondy a fond privatizace. Stav těchto fondů k 1. lednu a k 31. prosinci 2008 ilustruje následující tabulka¹:

v mil. Kč

Organizační složky státu	Stav		Změna stavu
	k 1.1.2008	k 31.12.2008	
<i>1/ Majetkové fondy celkem</i>	-290 961	-278 206	12 755
- z toho:			
Fond dlouhodobého majetku	521 804	536 083	14 279
Fond oběžných aktiv	-812 833	-814 359	-1 526
<i>2/ Finanční a peněžní fondy celkem</i>	103 784	44 660	-59 124
- z toho:			
FKSP	1 143	1 104	-39
Fond rezervní	96 550	42 057	-54 493
Fond odměn	6	6	0
<i>3/ Zvláštní fondy celkem*)</i>	17 182	38 145	20 963
<i>4/ Fond privatizace a ostatní fondy**)</i>	94 214	127 768	33 554
Fondy OSS úhrnem	-75 781	-67 633	8 148

*) jde převážně o prostředky Národního fondu spravované kapitolou MF

***) jde o fondy zrušeného FNM, zahrnuté v kapitole MF

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech OSS tvoří tyto **peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb.**

¹ Vzhledem ke skutečnosti, že v roce 2008 bylo zahájeno účtování v kapitolách Všeobecná pokladní správa, Operace státních finančních aktiv a Státní dluh, čímž došlo k výrazné metodické změně, která se projevila především ve stavech fondu oběžných aktiv, neuvádíme srovnání zůstatků fondů k předchozímu roku.

Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny zákonem o rozpočtových pravidlech (§ 48) a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Zákonem č. 26/2008 Sb., kterým byl novelizován zákon o rozpočtových pravidlech, byla zrušena možnost převádět do rezervních fondů rozpočtové prostředky nevyčerpané na plnění úkolů v běžném rozpočtovém roce k jejich použití v letech následujících. Zároveň byl zaveden institut nároků z nespotebovaných výdajů, umožňující čerpat uspořené rozpočtové prostředky v následujících letech.

Zůstatek rezervního fondu OSS vykázaný na bankovních účtech ke konci roku 2008 **dosáhl 42,1 mld. Kč** a proti stavu ke konci roku 2007 **se snížil o 54,5 mld. Kč**. Změna stavu představovala převedení části prostředků rezervních fondů do příjmů OSS (47,5 mld. Kč) k jejich použití k financování výdajů, převedení části prostředků fondů do kapitoly Všeobecná pokladní správa (8,0 mld. Kč) na základě níže uvedených usnesení vlády k jejich použití **na finanční krytí některých výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu** na rok 2008, příjmů, které jsou zdrojem rezervních fondů dle ustanovení § 45 rozpočtových pravidel (např. příjmů z prodeje majetku, se kterým bylo zmocněno hospodařit Ministerstvo obrany, prostředků poskytnutých ze zahraničí, peněžních darů apod.). Prostředky převedené do kapitoly VPS (8,0 mld. Kč) byly realizovány zejména na základě usnesení vlády č. 683/2008, kterým byly ze 14 rozpočtových kapitol převedeny prostředky rezervních fondů v celkové výši téměř 4,3 mld. Kč s účelovým určením na mimořádné zvýšení důchodů od 1. srpna 2008. Podle dalších usnesení vlády (č. 238/2008, 364/2008, 436/2008, 600/2009, 607/2008, 751/2008, 929/2008, 983/2008, 984/2008, 1011/2008, 1254/2008, 1267/2008, 1310/2008, 1400/2008, 1458/2008, 1509/2008 a 1510/2008) byly do příjmů kapitoly Všeobecná pokladní správa převedeny též prostředky ve výši přesahující 3,7 mld. Kč, o něž byl návazně zvýšen rozpočet v ukazateli „Výdaje vzniklé v průběhu roku, které nelze věcně zařadit do ostatních specifických ukazatelů“ a na položce „Výdaje kapitol kryté z rezervních fondů kapitol podle zákona č. 218/2000 Sb., ve znění zákona č. 174/2007 Sb. a podle příslušných usnesení vlády“. Návazně na to byly uvedené prostředky ve stejné celkové výši převedeny rozpočtovými opatřeními do věcně příslušných kapitol, což bylo realizováno v souladu s usnesením vlády č. 32 ze dne 9. ledna 2008, kterým vláda uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy zajistit, aby OSS v jejich působnosti nakládaly s prostředky rezervních fondů pouze po projednání s ministrem financí a se souhlasem předsedy vlády. Tento postup se nevztahoval na prostředky

určené na úhradu výdajů, které byly nebo měly být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na spolufinancování těchto výdajů s tím, že prostředky budou použity v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech na stejný účel. Omezení se netýkalo ani prostředků na úhradu výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých byly České republice svěřeny peněžní prostředky z finančních mechanismů.

V bankovním zůstatku rezervních fondů OSS ve výši 42,1 mld. Kč vykázaném ke konci roku 2008 tvořily rozhodující část prostředky určené na financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. které byly zároveň spolufinancovány z rozpočtu EU.

Na účtech rezervních fondů **mělo** ke konci roku 2008 **nejvíce prostředků Ministerstvo zemědělství** (17,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (7,8 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (4,9 mld. Kč), Ministerstvo obrany (4,1 mld. Kč) a Ministerstvo zdravotnictví (1,0 mld. Kč). Těchto pět kapitol se na celkovém zůstatku prostředků na účtech rezervních fondů OSS podílelo 84,6 %. Ostatní ministerstva a ústřední úřady se podílely podstatně menšími částkami.

Považujeme za účelné se zmínit o usnesení vlády ČR ze dne 26. ledna 2009 č. 122, kterým vláda mj. schválila převedení finančních prostředků ve výši cca 32 mld. Kč z rezervních fondů OSS do příjmů státního rozpočtu roku 2009, což bylo provedeno v návaznosti na zhoršující se hospodářskou situaci České republiky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2008 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb všech OSS se v průběhu roku 2008 snížil z 1 143 mil. Kč ke konci roku 2007 na **1 104 mil. Kč** ke konci roku 2008, tj. o 39 mil. Kč.

Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu

v tis. Kč

Kapitola	FKSP			Rezervní fond			
	Stav k 1.1.2008	Stav k 31.12.2008	Změna stavu 3=2-1	Stav k 1.1.2008	Stav k 31.12.2008	Změna stavu 6=5-4	
	1	2		4	5		
301	Kancelář prezidenta republiky	1 564	1 515	-49	65 193	5 029	-60 164
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	83	370	287	34 377	18 777	-15 600
303	Senát Parlamentu	793	824	31	94 782	94 308	-474
304	Úřad vlády	2 293	2 827	534	51 685	65	-51 620
305	Bezpečnostní informační služba	20 961	19 535	-1 426	54 391	15 397	-38 994
306	Ministerstvo zahraničních věcí	3 886	4 297	411	908 044	141 067	-766 977
307	Ministerstvo obrany	365 713	336 489	-29 224	6 082 157	4 103 965	-1 978 192
308	Národní bezpečnostní úřad	983	1 122	138	20 818	8 408	-12 410
309	Kancelář Věřejného ochránce práv	38	54	16	3 000	3 000	
312	Ministerstvo financí	87 543	85 735	-1 808	1 208 302	136 099	-1 072 203
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	33 386	41 439	8 053	8 444 934	677 551	-7 767 383
314	Ministerstvo vnitra	355 119	343 605	-11 514	1 945 344	152 517	-1 792 827
315	Ministerstvo životního prostředí	9 097	9 225	128	11 451 577	7 753 249	-3 698 328
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	409	379	-30	5 963 890		-5 963 890
321	Grantová agentura	311	236	-75	31 186	8 457	-22 729
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	5 315	4 567	-747	6 232 704	1 400 899	-4 831 805
327	Ministerstvo dopravy	2 251	3 505	1 253	10 580 258	2 726 601	-7 853 656
328	Český telekomunikační úřad	2 384	1 874	-511	321 489	214 020	-107 469
329	Ministerstvo zemědělství	29 250	30 452	1 203	30 356 472	17 819 007	-12 537 465
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 626	5 261	635	7 765 850	4 902 513	-2 863 337
334	Ministerstvo kultury	1 882	1 937	55	875 043	544 192	-330 851
335	Ministerstvo zdravotnictví	9 694	11 433	1 739	3 051 403	930 159	-2 121 244
336	Ministerstvo spravedlnosti	172 410	162 794	-9 615	483 191	112 865	-370 327
343	Úřad na ochranu osobních údajů	716	787	71	6 800	3 830	-2 970
344	Úřad průmyslového vlastnictví	559	541	-18	646	126	-520
345	Český statistický úřad	9 617	9 816	198	149 451	59 044	-90 407
346	Český úřad zeměměřičký a katastrální	12 979	13 024	44	2 407	1 009	-1 398
348	Český báňský úřad	911	745	-166	17	17	0
349	Energetický regulační úřad	462	373	-89	17 298	14 259	-3 039
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	217	232	15	116 266	48 416	-67 850
355	Úřad pro studium totalitních režimů	14	1 767	1 752	786		-786
358	Ústavní soud	547	607	59	17 111	5 396	-11 715
361	Akademie věd	1 461	1 804	343	79 133	44 670	-34 463
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	69	45	-24			0
374	Správa státních hmotných rezerv	3 061	3 227	166	851	851	0
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1 740	1 775	35	17 087	12 304	-4 783
381	Nejvyšší kontrolní úřad	305	177	-129	116 405	98 999	-17 406
U h r n		1 142 650	1 104 392	-38 258	96 550 346	42 057 066	-54 493 280